

“Belast het daadwerkelijk behaalde vermogensrendement”

Na een periode bij het Max Planck Institute for Tax Law and Public Finance in Duitsland is Aart Gerritsen vorige maand in Nederland teruggekeerd als universitair docent aan de Erasmus Universiteit Rotterdam.

Waar werkt u op dit moment aan?

“Bij vrijwel al mijn onderzoek staat één vraag centraal: hoe kan je als overheid zo doelmatig mogelijk inkomen herverdelen van rijk naar arm? Zo kijk ik bijvoorbeeld of het minimumloon een doelmatig herverdelingsinstrument is en hoe je met de inkomstenbelasting in kan spelen op individuen die zich niet als homo economicus gedragen maar sub-optimale keuzes maken.

Uit mijn onderzoek blijkt dat de inkomstenbelasting in de meeste rijke landen, inclusief Nederland, een doelmatiger instrument is dan het minimumloon. Bovendien blijkt uit Engelse data dat mensen met hogere inkomens gelukkiger zouden zijn als zij minder zouden werken – een hoger marginaal belastingtarief kan daarvoor de juiste prikkel zijn. Voor lagere inkomens is het juist andersom. Mijn huidige onderzoek richt zich eveneens op doelmatige herverdeling. Hierin kijk ik naar de optimale verdeling van de belastingdruk tussen inkomsten uit enerzijds arbeid en anderzijds kapitaal.”

Waarom is dit een interessant vraagstuk?

“Gek genoeg is er in de literatuur nog niet gekeken naar hoe een overheid optimaal kan herverdelen wanneer verschillende individuen verschillende rendementen op besparingen behalen, terwijl er empirisch is vastgesteld dat die verschillen significant zijn. Het rendement hangt bijvoorbeeld sterk af van hoe financieel geletterd en vermogend iemand is. Uit data van Noorwegen weten we dat het rendementsverschil tussen het hoogste en laagste deciel daar drie procentpunt is. We analyseren daarom hoe de overheid de sociale welvaart kan maximaliseren als je dit gegeven meeneemt in het model. Zo proberen we te komen tot de optimale belasting-

AART GERRITSEN

mix tussen kapitaal- en arbeidsinkomen, wat kan bijdragen aan effectief economisch overheidsbeleid. We zijn nu net begonnen om de optimale belastingtarieven te kwantificeren en de eerste resultaten zijn veelbelovend.”

Kunt u beleidsmakers al iets over meegeven op basis van het onderzoek?

“We zijn nog bezig met de kwantitatieve analyses, maar op dit moment rolt er al wel een hele duidelijke beleidsconclusie uit: belasting op kapitaalinkomsten is echt wenselijk. Velen redeneren dat belasting op kapitaal niet hoort, omdat het een dubbele belasting is en omdat het intertemporele

consumptiebeslissingen verstoort, maar dit geldt niet voor de behaalde rendementen over kapitaal. Wanneer twee personen gelijke arbeidsinkomsten en ongelijke kapitaalinkomsten hebben is er momenteel geen enkele manier om te herverdelen van rijk naar arm. We zouden de belastingheffing in Nederland daarom heel anders moeten vormgeven. Ik zou de onderhandelaars voor het nieuwe kabinet dus willen meegeven dat we het daadwerkelijk behaalde rendement op vermogen zouden moeten belasten.”

Wat zou u aan uw collega-onderzoekers mee willen geven?

“Als onderzoekers binnen de publieke economie zouden we meer dimensies dan alleen verdientalent moeten opnemen in onze modellen. Op dit moment zijn twee personen met gelijke inkomens zogenaamd identiek, terwijl die op tal van andere dimensies, zoals gezondheid en levensverwachting, kunnen verschillen. De implicaties daarvan, bijvoorbeeld voor pensioenbeleid, zijn vaak groot. Hier zouden we meer aandacht voor moeten hebben. De komende jaren wil ik me dan ook richten op het inbouwen van meerdere dimensies in de gebruikte modellen. De economische analyse wordt dan complexer, maar de setting wordt veel realistischer waardoor het onderzoek beleidsrelevanter is.”

Colofon

Economisch Statistische Berichten (ESB) signaleert nieuwe ontwikkelingen in de economische wetenschap. Daarnaast worden in ESB economische inzichten toegepast om beleidsrelevante aanbevelingen te doen voor de overheid, maatschappelijke instellingen en bedrijven. Ook analyseert ESB de belangrijkste ontwikkelingen in de Nederlandse economie. Artikelen in ESB verschijnen op persoonlijke titel.

Redactie

Hoofdredacteur: Jasper Lukkezen
Eindredacteur: Robert Kleinknecht
Redacteur: Ruben van Oosten,
Paul Metzmakers

Redactiemedewerkers: Gertjan Dordmond,
Matthijs Hut
Tekstredactie: De Twee Hanen v.o.f.
Vormgeving: Jacques van Schie
Uitgever: Jeroen van Dijk

Commissie van redactie

H.G. van Dissel (voorzitter),
P.H.B.F. Franses, E. de Jong, H.J. de Jong, A.C.
Meijdam, J. Plantenga, P. Vergauwen en W.F.C.
Verschoor

Rechten

ESB is een uitgave van FD Mediagroep.
De Koninklijke Vereniging voor de Staatshuis-
houdkunde is houder van de merknaam ESB.
Foto's: iStock / Lekkyjustdoit, Redlinevector,

human, eranoa, FMNG, AlexKalina, IconicBes-
tiary, Freepik, Gregor Cresnar, dwfoto, fizkes,
eranicle, monkeybusinessimages, Creative-
marc; Strip Van Zanten: Roger Klaassen.

Publiceren

Aanwijzingen voor het aanleveren van kopij
vindt u op www.esb.nu/service/publiceren.

Abonneren

U kunt een abonnement direct online afsluiten.
Ga hiervoor naar www.esb.nu/service/abonneren.

Adverteren

Neem contact op met Jeannette van Zeijst, 020
592 86 35, jeannette.van.zeijst@fdmediagroep.nl.

Contact

Telefoon redactie: 020 592 87 77
Email redactie: redactie@esb.nu
Telefoon klantenservice: 0800 333 33 34
Email klantenservice: klantenservice@esb.nu

Postadres: Postbus 216, 1000 AE Amsterdam
Bezoekadres: Prins Bernhardplein 173,
1097 BL Amsterdam
Webadres: www.esb.nu
ISSN: 0013-0583

Verschijningsdata ESB:
7 sep., 12 okt., 16 nov., 21 dec.

